

– Vi bidrar til spredning av spesialister

Hildur Cecilie Søhoel, leder for kompetansesenteret i Hordaland, mener opprettelsen av de seks kompetansesentrene bidrar til å få spredt spesialister ut til distriktene.

 MARI RIAN HANGER

For Kompetansesenteret i Hordaland er dette viktig, og arbeidet med å få offentlige spesialister plassert ute i distriktene er startet, for eksempel med en endodontist ved Stord tannklinikk og en pedodontist i Åsane. I den nye Vestland fylkeskommune er det politisk vedtatt at det skal være et spesialisttilbud i Sogn og Fjordane, og fra 2019 vil det være en oral kirurg som arbeider ved den offentlig tannklinikken i Stryn, sier Søhoel.

Kan gi godt spesialisttilbud

Hun sier også at etableringen av TkVest/Hordaland har ført til at den offentlige tannhelsetjenesten for første gang kan gi et godt spesialisttilbud til de prioriterte gruppene.

– Før 2012 var alternativet for de prioriterte pasienter å bli henvist til spesialistbehandling ved Institutt for klinisk odontologi (IKO), med det resultat at henvisningen ofte ble returnert med påskrift «egner seg ikke for studentbehandling», sier hun.

Hun påpeker også at Senter for odontofobi er en del av TkVest/Hordaland, og der er det etablert et psykologfagmiljø med tre fulltids psykologstillinger. Psykologer derfra

reiser ut til seks tverrfaglige team i Hordaland, og til teamet i Sogndal, for å gi angstbehandling.

Har ventelister

– Carl Christian Blich sier at kompetansesenteret i Hordaland har svært lav klinisk aktivitet. Kommentar?

– Vi hadde 1 868 henvisninger i 2017. Flere av pasientene skal til flere spesialister, og de fleste er pasienter hos oss over lang tid. Hadde vi registrert henvisning til hver fagområde ville antall henvisninger vært en god del høyere, sier Søhoel.

Hun sier senteret hadde 14 754 tannlegebesøk i 2018.

– Netto årsverk til spesialistbehandling i 2017 var 5,12 årsverk. Vi har ventelister og stor aktivitet og kjenner oss ikke igjen i Blichs beskrivelse.

Søhoel kommenterer Steinums uttalelser om konkurranse situasjon med universitetene slik:

– Universitetet og kompetansesenteret har helt ulike oppdrag, de to institusjonene her i Bergen samarbeider godt til felles nytte – og styrker det totale fagmiljøet, sier Søhoel.

– Er blitt det som var intensjonen

Hilde Vogt Toven, direktør ved Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TkØ), har fått forelagt kritikken fra Carl Christian Blich og Camilla Hansen Steinum. Hun ønsker ikke å gå inn i de enkelte elementene av kritikken.

– Jeg registrerer at det fremdeles debatteres rundt kompetansesentrenes eksistens, og i særlig grad TkØ sin. Dette til tross for at kompetansesentrene er ønsket politikk fra Storting og regjeringer, sier Toven.

Hun sier det er en kjensgjerning at TkØ i dag har mange spesialisthenvisninger.

– Vi er også godt i gang med flere relevante praksisnære forskningsprosjekter. TkØ tilbyr også hospitering, kurs og veiledning til tannhelsepersonell – og ja, TkØ er blitt akkurat det som var Stortingets intensjon ved opprettelsen, mener Toven.

Hun sier fremtiden vil være å utvikle enda bedre tjenester gjennom forskning, fagutvikling og kompetanseheving.

– Diskusjonen fremover må derfor heller være hvordan vi sammen kan utvikle gode tannhelsetjenester i stedet for nok en diskusjon om kompetansesentrenes eksistens, sier hun.

Annen profil enn de private

Marika Koutsouri Hæreid, leder for kompetansesenteret i Rogaland, sier offentlige spesialister i Stavanger og Haugesund behandler et bredt spekter av kasus.

– Sammen med mulighet til forskning gir det klinikken en annen type profil enn private spesialistklinikker. Blant annet behandler vi pasienter med store rehabiliteringsbehov, og hvor behandlingen ofte foregår under narkose, sier Hæreid.

Noen pasienter har sjeldne medisinske tilstander og følges fra tidlig alder av klinikkens pedodontister.

I tillegg til tannbehandling tilbyr spesialistene ved kompetansesentret kunnskapsformidling, fagstøtte, råd og veiledning til tannklinikkerne i regionen, både offentlig og privat, påpeker hun.

– Det er mulig at det er tettere populasjon av spesialister i Stavanger, som Carl Christian Blich hevder, men det gjelder ikke hele Rogaland. Ved vår filial i Haugesund har vi spesialister som ikke finnes i privat praksis, sier Hæreid.

Leder ved TkVest Hordaland, Hildur Søhoel, sier at etableringen av kompetansesenteret der har ført til at Den offentlige tannhelsetjenesten for første gang kan gi et godt spesialisttilbud til de prioriterte gruppene. Foto: Arild Olav Sævig, Hordaland fylkeskommune.

FAKTABOKS

- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Midt-Norge IKS har vært et interkommunalt selskap med Møre og Romsdal og Trøndelag som likeverdige eiere. Møre og Romsdal har nå trukket seg ut, og Trøndelag står igjen som eier.
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst er eid av Hedmark fylkeskommune, Oppland fylkeskommune og Østfold fylkeskommune. Både Oslo og Akershus fylkeskommune har trukket seg ut av samarbeidet.
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest/Hordaland er eid av Hordaland fylkeskommune. Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest/Rogaland er eid av Rogaland fylkeskommune.
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Sør i Arendal var eid av fylkeskommunene Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder, men legges nå ned.
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge er eid av Nordland fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Finnmark fylkeskommune.